

การฝึกอบรมการป้องกันและระงับอัคคีภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพรง จังหวัดปราจีนบุรี

ในระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายนของแต่ละปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังการเกี่ยวข้าวของชาวนา มักจะเกิดอัคคีภัยอยู่บ่อยครั้ง ในเขตตำบลหนองโพรง เนื่องจากเกษตรกรในชุมชนได้กำจัดฟางข้าว ด้วยวิธีการจุดไฟเผา ซึ่งแม้จะทำให้ฟางข้าวหมดไปอย่างรวดเร็ว แต่ก็ เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอัคคีภัยในพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งที่ผ่านมาได้เกิด อัคคีภัยในตำบลหนองโพรง โดยมีสาเหตุจากการเผาฟางข้าวของชาวนา เฉลี่ยปีละประมาณ 20 ครั้ง และเมื่อเกิดอัคคีภัยแล้วมักจะไม่สามารถ ควบคุมเพลิงได้อย่างทันท่วงที เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีกำลังไม่เพียงพอ รวมถึงประชาชนที่ประสบเหตุก็ไม่มีความรู้ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า อย่างถูกต้อง และไม่มีการแจ้งเหตุการเกิดเพลิงไหม้ให้เจ้าหน้าที่ทราบ ได้อย่างทันท่วงที ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพรง จึงมี แนวคิดในการประสานความร่วมมือกับประชาชนในชุมชนเพื่อบรรเทา ปัญหาอัคคีภัยที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ศรีมหาโพธิ์

จังหวัด: ปราจีนบุรี

ประชากร: 10,160 คน

พื้นที่: 82.995 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2545 อบต. หนองโพรงได้จัดให้มีโครงการ “การฝึกอบรมการป้องกันและระงับอัคคีภัย” โดย การจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย ให้แก่อาสาสมัครซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนใน ชุมชน เพื่อให้สามารถแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ให้เจ้าหน้าที่ทราบได้อย่างทันท่วงที และสามารถให้ ความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้นได้

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. จัดการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร อบต., ผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน, พนักงานของ อบต. และ ตัวแทนจากผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตตำบลหนองโพรง จำนวนทั้งสิ้น 13 แห่ง เพื่อระดมความ คิดเห็นในการดำเนินโครงการป้องกันและระงับอัคคีภัย ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ควรจัดให้มี อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำตำบลเพื่อทำหน้าที่แจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และให้ความ ช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ในการระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้น โดยควรมีการจัดอบรมความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติ ให้แก่อาสาสมัคร เพื่อให้สามารถได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2. ขอความร่วมมือจากเทศบาลเมืองปราจีนบุรี, เทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ์ และอำเภอศรีมหาโพธิ์ เพื่อจัดเจ้าหน้าที่มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และการให้ความช่วยเหลือแก่ เจ้าหน้าที่ในการดับเพลิง แก่อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำตำบล

3. ประสานงานกับผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลหนองโพรง ทั้ง 13 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือ ในการคัดเลือกบุคลากรของโรงงานแต่ละ 2 คน ที่มีความสนใจจะเป็นตัวแทนเพื่อทำหน้าที่อาสาสมัคร ป้องกันและระงับอัคคีภัย

4. ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในชุมชน เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนที่มีความสนใจเข้าร่วม อบรมความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ในการระงับ อัคคีภัยที่เกิดขึ้น และทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำตำบล

5. จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และให้ความช่วยเหลือแก่ เจ้าหน้าที่ในการระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้น แก่ผู้ที่มีความสนใจจะทำหน้าที่อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัย ประจำตำบล ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากโรงงานอุตสาหกรรม ทั้ง 13 แห่ง ๆ ละ 2 คน, พนักงาน อบต. ทั้ง

8 คน และประชาชนในชุมชนที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร รวมมีผู้เข้าร่วมรับการอบรมทั้งสิ้น 100 คน การอบรมจัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมีวิทยากรจำนวน 3 คน ทำหน้าที่อบรมความรู้ทางทฤษฎี ในช่วงเช้า ส่วนในช่วงบ่ายจะมีวิทยากรจำนวน 6 คน ทำหน้าที่อบรมความรู้ภาคปฏิบัติ โดยผู้ที่เข้ารับการอบรมจะได้รับความรู้เมื่อพบเห็นการเกิดเพลิงไหม้ในชุมชนแล้ว จะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานใดทราบบ้าง, วิธีการในการบรรเทาความเสียหายในเมืองต้น, การใช้เครื่องมือดับเพลิงชนิดต่างๆ รวมถึงวิธีการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการระงับอัคคีภัย และเมื่อสิ้นสุดการอบรมแล้วจะมีการมอบเสื้ออาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำตำบลให้แก่ผู้ที่เข้ารับการอบรมทุกคน

6.ผู้ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และการให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ในการดับเพลิง จะนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ต่อไปโดยการจัดประชุมขึ้นภายในโรงงานหรือหมู่บ้านของตนเอง เพื่อขอความร่วมมือให้ประชาชนช่วยสอดส่องดูแลการเกิดอัคคีภัยในชุมชน และเพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ โดยเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นในชุมชนแล้ว ก็จะสามารถอาสาสมัครที่ผ่านการอบรมมาให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการดับเพลิง

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1.ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการนี้ทั้งหมดได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของ อบต. ในปี 2545 เป็นเงินประมาณ 25,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1.เครื่องมือดับเพลิงชนิดน้ำยาเคมี จำนวน 4 ชุด 2.รถฉีดน้ำอเนกประสงค์ จำนวน 1 คัน 3.เสื้อยืดสำหรับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 100 ตัว
บุคลากร	วิทยากรทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 6 คน ซึ่งประกอบด้วย 1.วิทยากรอบรมความรู้ทางทฤษฎีจำนวน 3 คน 2.วิทยากรอบรมความรู้ภาคปฏิบัติจำนวน 6 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ธันวาคม 2545	-ผู้บริหาร อบต. จัดประชุมสภา อบต. เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเกิดอัคคีภัยในชุมชน โดยให้ประชาคมมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น -จัดการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารอบต., ผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน, พนักงานของ อบต. และตัวแทนจากผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตตำบลหนองโพรง จำนวนทั้งสิ้น 13 แห่ง เพื่อระดมความคิดเห็นในการดำเนินโครงการป้องกันและระงับอัคคีภัย	-นายก อบต. -ปลัด อบต.
มกราคม 2546	-ขอความร่วมมือจากเทศบาลเมืองปราจีนบุรี, เทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ และอำเภอศรีมหาโพธิ เพื่อจัดเจ้าหน้าที่มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้และการให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ในการดับเพลิง แก่อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำตำบล	-ปลัด อบต.

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
มกราคม 2546	-ประสานงานกับผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลหนองโพรง ทั้ง 13 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือ ในการคัดเลือกบุคลากรของโรงงาน ที่มีความสนใจในการทำหน้าที่อาสาสมัคร -ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในชุมชน เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนที่มีความสนใจเข้าร่วมการอบรม และทำหน้าที่อาสาสมัคร	-ปลัด อบต. -ปลัด อบต.
13 กุมภาพันธ์ 2546	-อบรมความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ในการระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	-วิทยากรจากเทศบาลเมืองปราจีนบุรี, เทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ และอำเภอศรีมหาโพธิ
มีนาคม 2546	-ผู้ที่ผ่านการอบรม นำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ โดยการจัดประชุมขึ้นภายในโรงงานหรือหมู่บ้านของตนเอง	-อาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำตำบล

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

เทศบาลเมืองปราจีนบุรี,
เทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ
และอำเภอศรีมหาโพธิ
โรงงานอุตสาหกรรม ในเขต
ตำบลหนองโพรงทั้ง 13 แห่ง

-มอบหมายให้บุคลากรของหน่วยงาน ที่มีความรู้ความชำนาญในการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาทำหน้าที่วิทยากรอบรมความรู้ให้แก่อาสาสมัคร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
-ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ และการคัดเลือกบุคลากรของโรงงาน ที่มีความสนใจในการทำหน้าที่อาสาสมัคร

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

- 1.เกิดอัคคีภัยขึ้นในตำบลหนองโพรงเนื่องมาจากการเผาฟางข้าวปีละประมาณ 20 ครั้ง และเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้แล้ว จะใช้เวลานานถึง 1-2 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจึงจะทราบเหตุ เนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้ในการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ประกอบกับประชาชนในชุมชนไม่มีความรู้เรื่องการระงับอัคคีภัยเบื้องต้นอย่างถูกต้อง จึงทำให้เกิดความเสียหายมากยิ่งขึ้น
- 2.จำนวนเจ้าหน้าที่ของ อบต. ที่มีหน้าที่ในการระงับอัคคีภัยมีเพียง 1 คน จึงไม่เพียงพอที่จะระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีอัคคีภัยเกิดขึ้นจึงก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก

หลังการดำเนินการ

- 1.ประชาชนในชุมชนจะคอยช่วยสอดส่องดูแลการเกิดอัคคีภัยในชุมชน โดยมีการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้และการระงับอัคคีภัยเบื้องต้น ทำให้การเกิดอัคคีภัยในชุมชนมีจำนวนลดลงเหลือเพียงปีละไม่เกิน 10 ครั้ง และเมื่อเกิดเพลิงไหม้ในชุมชนแล้ว สามารถแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบทราบภายใน 20 นาที ทำให้การเกิดเพลิงไหม้แต่ละครั้งมีความรุนแรงน้อยลง
- 2.มีอาสาสมัครที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และการระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้นจำนวน 100 คน ที่พร้อมจะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถบรรเทาปัญหาการเกิดอัคคีภัยในชุมชนลงไปได้

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
-การจัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่ผ่านมา มีระยะเวลาในการจัดการอบรมเพียง 1 วัน ซึ่งอาจจะทำให้ผู้เข้าอบรมในบางส่วน มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของการอบรมไม่มากพอ	-อบต. มีแผนการจะจัดอบรมความรู้ในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีกในอนาคต โดยจะต้องขยายระยะเวลาในการอบรม ให้ยาวนานขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติอย่างเต็มที่

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ความสำเร็จของโครงการนี้ เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในชุมชนที่ได้เสียสละแรงใจแรงกาย ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครป้องกันและระงับอัคคีภัยแม้ว่าจะไม่มีค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน รวมถึงความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร อบต. ที่ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้โครงการนี้ รวมถึงความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกได้แก่ เทศบาลเมืองปราจีนบุรี, เทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ์ และอำเภอศรีมหาโพธิ์ ที่ได้จัดวิทยากรมาอบรมความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้แก่อาสาสมัครในโครงการนี้

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการการฝึกอบรมการป้องกันและระงับอัคคีภัยจะมีความต่อเนื่องต่อไปในอนาคต โดยอบต. มีแผนการที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการฝึกอบรมในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีกในอนาคต โดยจะขยายระยะเวลาในการฝึกอบรม เพิ่มขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

โครงการนี้สามารถจะถ่ายทอดให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ได้เรียนรู้ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ ประชาชนในชุมชนจะต้องมีความพร้อมที่เสียสละแรงกายแรงใจในการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร รวมถึงต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายเปรมมนัส ฤทธิรอด
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพรง
ที่อยู่ : ตำบลหนองโพรง อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี
โทรศัพท์ : (037) 209-413

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2546

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	ตำบลหนองโพรง อำเภอสรรคบุรี จังหวัดพิจิตร 25140
ขนาดพื้นที่	82.995 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	4,095,497 บาท (ปีงบประมาณ 2546)
งบประมาณรายได้	5,145,222 บาท (ปีงบประมาณ 2546)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	8 คน ทั้งหมด 4 คน พนักงานท้องถิ่น 4 คน ลูกจ้างประจำ - คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	9,650 คน
จำนวนครัวเรือน	3,854 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	5,000 คน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตชุมชน	พื้นที่ของตำบลหนองโพรงมีลักษณะเป็นที่ดอนสลับกับ พื้นราบ มีลำห้วย 2 แห่ง และคลองธรรมชาติไหลผ่าน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร ด้วยการ ทำนาและปลูกพืชไร่ โดยมีอาชีพเสริมคือการรับจ้าง ทั่วไปและปลูกพืชผักสวนครัว และมีวิถีชีวิตแบบ สังคมชนบท ซึ่งประชาชนในชุมชนมีความใกล้ชิด สนิทสนมกัน นอกจากนี้ยังมีประชากรบางส่วนทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ซึ่งมีจำนวน 13 แห่ง และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากท้องถิ่นอื่น เข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยแรงงาน ส่วนหนึ่งก็จะมาพักอาศัยอยู่ในชุมชน ประชาชน บางส่วนจึงมีวิถีชีวิตคล้ายกับชุมชนเมืองทั่วไป